

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИКА ЯК ПРОСТІР ПАМ'ЯТІ

Спеціальність		B5 Музичне мистецтво
Галузь знань		B Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Магістр, доктор філософії, доктор мистецтва
Освітньо-наукова програма		Музичне мистецтво
Освітньо-творча програма		Доктор філософії Доктор мистецтва
Курс		1 / 2
Семестр		2 / 4
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		90 годин / 3 кредити ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Вибіркова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Лозенко Катерина Олександрівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри інтерпретології та аналізу музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/interpretation-and-analysis-of-music/Lozenko.pdf kateryna.lozenko@num.kh.ua
Анотація		Дисципліна «Музика як простір пам'яті» присвячений осмисленню музичного мистецтва як специфічної форми збереження, трансляції та інтерпретації культурної пам'яті. У центрі уваги перебувають взаємодії музики з індивідуальною, комунікативною та культурною пам'яттю, а також художні практики, у межах яких музика постає середовищем переживання, реконструкції та репрезентації історичного досвіду. У межах дисципліни студенти ознайомляться з основними теоретичними підходами memory studies, зокрема концепціями культурної та комунікативної пам'яті, постпам'яті, а також із проблематикою мистецької репрезентації травматичного досвіду. Особлива увага приділяється ролі музики у формуванні просторів пам'яті та механізмів її функціонування в сучасних культурних процесах. Окремий тематичний блок присвячено сучасним українським мистецьким практикам після 2014 року, а також інтермедіальним формам музично-сценічного та

	мультимедійного мистецтва як середовищам актуалізації пам'яттєвих наративів. Дисципліна передбачає аналітичну роботу з музичними творами та мистецькими проектами, розгляд кейсів сучасної культури, а також виконання студентами дослідницьких завдань, спрямованих на застосування теоретичних підходів memory studies у практиці аналізу музичного мистецтва. Відеопрезентація - https://youtu.be/gaifr3ang5g
Мета дисципліни	Сформувати у студентів теоретичне розуміння музики як особливого простору функціонування індивідуальної, комунікативної та культурної пам'яті, а також розвинути здатність аналізувати музичні твори й інтермедіальні мистецькі практики у контексті memory studies, зокрема з урахуванням механізмів художньої репрезентації історичного та травматичного досвіду.
По закінченні вивчення вибіркової дисципліни здобувач буде	знати: • основні теоретичні концепції memory studies: культурну та комунікативну пам'ять (Я. Асман і А. Ассман), постпам'ять (М.Гірш), місця/простори пам'яті (П. Нора); • механізми функціонування музики як медіуму збереження, трансляції та реінтерпретації культурної пам'яті; • теоретичні підходи до аналізу мистецької репрезентації травматичного досвіду; • особливості інтермедіальних форм музично-сценічного та мультимедійного мистецтва у контексті пам'яттєвих практик; • ключові тенденції сучасних українських мистецьких практик після 2014 року у їхньому зв'язку з культурною пам'яттю та досвідом травми. уміти: • застосовувати теоретичний інструментарій memory studies до аналізу музичних творів та мистецьких проєктів; • виявляти та інтерпретувати механізми репрезентації індивідуальної, комунікативної та культурної пам'яті в музиці; • аналізувати інтермедіальні мистецькі практики як середовища актуалізації пам'яттєвих наративів; • самостійно формулювати дослідницьку проблему на перетині музикознавства та memory studies; • здійснювати критичний аналіз кейсів сучасної культури з урахуванням контексту історичного та травматичного досвіду.
Зміст навчальної дисципліни	<i>Тема 1. Memory studies як міждисциплінарна галузь</i> <i>Тема 2. Простори пам'яті: від Нора до сучасності</i> <i>Тема 3. Постпам'ять і мистецтво</i> <i>Тема 4. Травма, репрезентація, мистецтво</i>
Види занять	Практичні й семінарські заняття, самостійна робота.

Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні тощо); самостійна робота (розв'язання завдань).
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль передбачає виконання індивідуальних завдань упродовж семестру: підготовку виступу з презентацією одного з ключових понять memory studies (20 балів), виконання аналітичного кейсу (аналіз музичного твору або мистецького проєкту як простору пам'яті) (30 балів), розробку концепції власного мистецького твору або проєкту як простору пам'яті (30 балів), а також виконання підсумкового тесту за матеріалами курсу (20 балів). Семестровий контроль (max 100 балів): залік, який здійснюється за 100-бальною накопичувальною системою за результатами поточного контролю. З критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті та за посиланням. https://docs.google.com/document/d/1AqPF8YoNIwjNhZJHY98Y0aulf44rePmtMId2VU5aeiw/edit?usp=sharing
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки Zoom, листування через чат в telegram, центр дистанційного навчання Moodle тощо. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Ассман, А. (2012). <i>Простори спогаду: Форми та трансформації культурної пам'яті</i> (К. Дмитренко, Л. Доронічева, О. Буценко, пер.). Ніка-Центр. Assmann, J. (2011). <i>Cultural memory and early civilization: Writing, remembrance, and political imagination</i>. Cambridge University Press. Hirsch, M. (2012). <i>The generation of postmemory: Writing and visual culture after the Holocaust</i>. Columbia University Press. Nora, P. (1989). Between memory and history: Les lieux de mémoire. <i>Representations</i>, 26, 7–24. Erll, A. (2011). <i>Memory in culture</i>. Palgrave Macmillan. Alexander, J. C. (2004). Toward a theory of cultural trauma. In J.

	C. Alexander, R. Eyerman, B. Giesen, N. J. Smelser, & P. Sztompka (Eds.), <i>Cultural trauma and collective identity</i> (pp. 1–30). University of California Press. Terdiman, R. (1993). <i>Present past: Modernity and the memory crisis</i>. Cornell University Press. Eyerman, R. (2002). <i>Cultural trauma: Slavery and the formation of African American identity</i>. Cambridge University Press. Leys, R. (2000). <i>Trauma: A genealogy</i>. University of Chicago Press. Connerton, P. (1989). <i>How societies remember</i>. Cambridge University Press.
--	---

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Музика як простір пам'яті», затвердженій науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, протокол №8 від 25 березня 2026 року.